

Segona oportunitat per recuperar els papers de Salamanca

La Comissió de la Dignitat reclama que el Govern de José Luis Rodríguez Zapatero faci efectiu el retorn dels documents de la Generalitat retinguts a Salamanca, i alerta sobre nous endarreriments en una decisió que ja va aprovar l'anterior executiu socialista l'any 1995.

“El que nosaltres demanem és recuperar la memòria i la història del nostre poble.” Amb aquestes paraules de Joan Rigol, expresident del Parlament de Catalunya, es posava punt final a l'acte de presentació de la “segona declaració” de la Comissió de la Dignitat per a la recuperació dels documents de Salamanca.

En la presentació del document, duta a terme al Col·legi de Periodistes de Catalunya, també hi van ser presents Toni Strubell, portaveu de la Comissió; Jordi Porta, president d'Òmnium Cultural; el filòsof Josep Maria Terricabras; i el científic britànic Henry Ettinghausen, a més de representats de les diferents agrupacions polítiques catalanes llevat del PSC i del Partit Popular. Pep Companys, nebot-nét de Lluís Companys, i Agustí Barrera, president del CADCI, van ser unes altres presències significatives a l'acte.

Aquest segon document apareix justament ara, davant el recent canvi de govern estatal, quan la Comissió observa amb neguit el silenci i l'ambigüitat de l'actual executiu socialista. El manifest, llegit per Rigol, reclama a José Luis Rodríguez Zapatero el retorn dels documents: “No esperem menys d'un Govern que ha estat possible en gran mesura gràcies als vots de molts ciutadans catalans, i tampoc no esperem menys d'un Govern presidit pel nét d'un represaliat de la dictadura, el qual no hauria volgut que un crim franquista fos obviat o beneït per un nét seu”, va dir.

Davant les declaracions de la ministra de Cultura, Carmen Calvo, qui intentava

El 14 d'octubre de 2002 una delegació de la Comissió de la Dignitat es va desplaçar a Salamanca per tal d'explicar les seves reivindicacions.

treure ferro al problema al·legant que la qüestió és que els documents estiguin a l'abast dels especialistes, però que no té importància la seva ubicació, Toni Strubell va contestar: “Si reconeixen que no importa on estiguin els nostres papers, que ens els tornin.” En la mateixa línia, la Comissió de la Dignitat va recordar el 14 d'octubre de 2002, quan es desplaçà davant l'arxiu de la ciutat de Salamanca, la posició del Govern de torn del Partit Popular, que van qualificar d'“antidemocràtica i filofranquista”, segons la “segona declaració” de la Comissió. Terricabras va reclamar el dret de la propietat elemental dels documents espoliats entre 1938 i 1939 i el fet que es tracta d'un robatori: “El Govern socialista –va dir– hauria de tenir més sensibilitat davant la violació d'aquest dret.” Els membres de la Comissió apuntaren que “el re-

torn dels documents és una qüestió innegociable”. El conseller en cap de la Generalitat de Catalunya, Josep Bargalló, apunta que el Govern continuarà treballant pel retorn d'aquesta documentació, ja que “els sistemes tecnològics són suficients per no trencar cap unitat d'arxiu i poder consultar-la des de qualsevol lloc”.

La reivindicació del retorn dels papers de Salamanca va néixer quan es recuperaren les llibertats democràtiques i es va restablir la Generalitat de Catalunya. La reclamació continua encara, 65 anys després de l'espoli, i la Comissió exigeix ara al nou Govern que retorni la documentació. Una decisió que, de fet, ja es va aprovar el 17 de març de 1995 en un consell de ministres, quan encara presidia Espanya Felipe González.

Aina Mercader